

OSOBNY (1340) *ai*

osobny (1340), [**osobni**].

-f-, -s- (1314), -ff-, -fs-, -fz- (26).

Oba o jasne.

comp i sup -osobni(e)jszy (22). \diamond *sup* nã- (2) *RejPos*, *RejZwierc*, nãj- (4) *PatKaz II* (2), *GórnDworz* (2); nãj- (2), n(a)j- (2).

sg m N osobny, osobniejszy, nãjosobniejszy (65). \diamond *G* osobn(e)go (9). \diamond *D* osobn(e)mu (1). \diamond *A* osobny (46), osobného (7); -ého (1), -(e)go (6). \diamond *I* osobnym (26). \diamond *L* osobnym (8). \diamond *f N* osobnã, osobniejszã (28), osobn(a) (10). \diamond *G* osobnéj, osobniejsz(e)j (56), osobné *OpecŻyw* (3); -ěj (12), -(e)j (44). \diamond *D* osobnéj (4); -ěj (1), -(e)j (3). \diamond *A* osobnã, osobniejszã (60) [*w tym*: -am (1)]. \diamond *I* osobnã (23). \diamond *L* osobnéj (9); -ěj (2), -(e)j (7). \diamond *n N* osobné, osobniejszé, nãjosobniejszé (33); -é (8), -(e) (25). \diamond *G* osobného, osobniejszého, nãjosobniejszého (71); -ého (9), -(e)go (62). \diamond *D* osobn(e)mu (1). \diamond *A* osobné (46); -é (7), -(e) (39). \diamond *I* osobnym (5). \diamond *L* osobnym (15), nãjosobniejsz(e)m (1) *PatKaz II*. \diamond *pl N m pers* osobni, osobniejszy (5). *subst* osobné, osobniejszé, nãosobniejszé (31); -é (8), -(e) (23). \diamond *G* osobnych, osobniejszych (45). \diamond *D* osobnym (1). *A m pers* osobné (11), osobnych (1) *LeszczRzecz*; -é (1), -(e) (10). *subst* osobné, osobniejszé (82); -é (13), -(e) (69). \diamond *I m* osobnémi (9), osobnymi (3); -émi *SarnStat* (2), *SkarKaz* (2); -ymi *RejPs*; -émi : -ymi *GórnDworz* (5:2); ~ -émi (2), -(e)mi (7). *f* osobnymi (2) *PatKaz II*, *BielKron*, osobn(e)mi (2) *HistLan*, *ModrzBaz*. \diamond *L* osobnych (12). \diamond *G sg n skostn* z osobna (609).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Oddzielny, odosobniony; singulus* *Modrz, Cn; privatus, solitarius* *JanStat, Cn; liber* *PolAnt; specialis* *JanStat* (709) : *A* ieflić się ciãfno widzi/ *Do* ofobney iãmy idzi. *BierEz* P4; każdy [członek] í płaczem potzalowała/ *ij* nad każdym ofobné narzékanié vdzialala. *OpecŻyw* 156; tamże przyśfédłfy/ rozdzielili fie na ofobné modlitwy. *OpecŻyw* 173v, 37, [57], 171; *OpecŻywSandR nlb* 5v; *PatKaz III* 93v; *Villa*, [...] *Dwor* ofobny/ álbo wyefz *Murm* 26; [*Aleksander*] potãiemnie wízedł do ofobney komnãty [*intravit cubiculum*] płacu íwego *HistAl* A; *MurzNT* 4 *marg*; Inãczey mnie [*Świata*] wzywa młody niżli ítary/ Wízákże kãždy odemnie ma ofobne dãry. *BielKom* D7v; *LubPs* O3, Z2; *GroicPorz* m, hhv; *KrowObr* 120; *RejWiz* 113; *Loza* dwie wielkie skladane Niemieczkie kałde w íwã ofobnã skrzinię włozone *WyprKr* 101; ofobne kłięgi otymbychmy piãć mogli: *A* dla thegoż dofyć ná tym bẽdzie iz fie tãk tego tylko z wierzchu á krotko dotknęło *BibRadz* *4; *Tedy* Pan zãráził *Krolã* trẽdem w ktorym był áz do ímierci/ y mieřzkał w domu ofobnym *BibRadz* 4.*Reg* 15/5; *Mam* s tobã nieco ofobnego mowić ná pokoiu. *BielKron* 49v; [*Ormianie*] Piřmã íwego ofobnego wzywãia/ ále *Tãtãrřkim* ięzykiem pořpolicie mowia *BielKron* 269v; *Tho* miãłto ma řpytãle znãmieniãcie nãdãne/ ofobne domy chorych/ ofobne řirot/ ofobne mãzańcom/ ofobne trẽdowãtym/ ofobne powietrzym zãráżonym. *BielKron* 288, 18, 18v, 26, 39, 41 v (36); *A* tãk y *Kryřtus* miãłby ofobnã ífnořć/ gdy mowi řam o íobie á nie o *Oycu*/ *Iam* iefł. *GrzegRóżn* 12v; *Mãcz* 364a; *OrzQuin* V3v; *SienLek* 142v; *GórnDworz* G6; *Gdyż* *Gálilea* byłã zyemiã ofobna/ á ofobne miãłã pãny íwoie. *RejPos* 243, 6; *BiałKat* 110v; ktore tchnienie [*Dusza albo Duch*] nie iefł żadnã ofobã ofobnã w człowieku *GrzegŚm* 18, 5, 18, 21, 47; *HistLan kt*; *RejZwierc* 154v; *BielSpr* c, 6, 9 [2 r.], 13, 14v; *BiałKaz* Lv; [*nie mogã*] íobie kãtã iãkiego

ofobnego ku mięszkaniu náleść/ w ktorymby żadney świetłkiewy zwierzchności nie było *CzechRozm* 251v, 63, 181; *ModrzBaz* 48 [2 r.], 93, 129; *SkarŻyw* 242, 259, 374; *StryjKron* 285; *NiemObr* 163; *ReszHoz* 120 [3 r.], 121, 122, 131; *BielSjem* 4, 5; *ArtKanc* A11v; iáko ofobne po rożnych mieyfcách/ y dálekie ieden od drugiego mięszkanie *GórnRozm* Ev; *ActReg* 18; *Calep* 547a, 960b; Vrzędnik ma mieć ofobny regeltr rządzenia czeládzi y płácenia im *GostGosp* 16, 48, 90; *WujNT* 509; *JanNKarGórn* H; zwłaćczą czáfu polpolitégo rufzenia ná woynę ofobné przy ofobie nászéy vrzędów koronnych/ á ofobné też Dignitarstw/ gdzie indzie ná fwych mieyfcach powinowáctwo y ípráwá bydź muśi *SarnStat* 78; iáko w iednym nieróznym nierozdzielny ciele kážda iednák część y káždy członek ofobną powinność y ípráwę włáfną ma *SarnStat* 1002; Bo kto o dżiesięć łósn pozywa, nie winien ofobnym pozwem pozywáć o káždą łófnę *SarnStat* 1277, *4, 52, 72, 76, 78 (28); *GrabPospR* Lv; iáko gdy Iordan wpada w martwe morze/ Ofobny łobie nurt po wierzchu porze *KlonFlis* F4, A2v, Fv, G3; *KlonWor* 21; [Jest w tej wsi karczma 1, ma kąt rolej osobniej *LustrMaz* I 115].

osobny od czego (2): pochowan w Gnieźnie w káplicy od kościoła wielkiego ofobney/ ktorą on dał zá żywotá zmurowáć *BielKron* 422v; á ofobne od Kościoła Powfzechnego Ołtarze y ofiáry wymyśláć. *WujJud* 9v.

W przeciwstawieniu: »osobny ... spolny« (1): Po tey ofierze dał P Bog Noemu y potomkom iego/ drugie á ofobne iufz nie ípolne z innymi zwierzęty błogofłáwienítwo y testáment *SkarŻyw* 271.

Wyrażenia: »list osobny« (2): przithem pošlye vyfcze thełf do mnye lysth pošlaly ofsobny *LibLeg* 7/68 v; A choćby też Piotr był ná ten czás w Rzymie/ tedy mogł Páweł do niego list ofobny piśáć. *WujNT* 575.

»osobne miejsce« = *locus privatus a. solitarius* *JanStat* [szyk 16:12] (28); *LibLeg* 8/133v; Będąc we Lwowie/ Rycerstwo zieżdzáiąc łie ná ofobne mieyfcá w polach/ potym w Kláfzthorze we Lwowie w rádę włhępowáli/ co zowiemy Rakofze *BielKron* 423v, 88v, 99, 134v, 198v; Iełli Kościół blisko á nie máłz złęgo powietrza/ przed iną ípráwá Mízey łuchay/ [...] iełli mor/ domá ná ofobnym mieyfcu Bogu łye modł *SienLek* 12; *GórnDworz* Yv; *RejPos* 163v; Wodz álbo Hetman álbo nawyfzzy íprawcá/ ma mieć mieyfcę ofobne ná práwey łtronie w pošrzodku gdzieby miał wolny przyiazd y odiazd *BielSpr* 18; *SkarŻyw* 55, 393, 546; *ReszPrz* 90; *ReszHoz* 130; *ActReg* 127; Declamator – W mowie łzie czwiczący ná ofsobnim mieyfcu. *Calep* 291b; *LatHar* [+11], 557, 664; Modlitwá ofobnego mieyfcá potrzebuie. *WujNT* Aaaaaav, 130 marg, 297; áby łobie potrzeb álbo konióm/ we wśiách/ w kárczmiéch/ álbo ná mieyfcách ofobnych nie bráli *SarnStat* 705, 219, 509, 1235; SAm przyrodzony rozum vkázuie/ iż ná łłużbę Bożą/ ludźie w ciele mięszkáiąc/ mieyfcę ofobne mieć mułzą. *SkarKaz* 453a.

»samo osobne« (1): wráca się łowo Boże/ wráca się y zdrowie choremu [...]/ áwždy łowo Boże nie iełt ofobą iáką żywiącą [...]/ áni zdrowie iełt też co łámo ofobne w rzeczy *GrzegŚm* 50.

»osobne zamknienie« [szyk 1:1] (2): *BielKron* 71; ma bydź drwom y piecom/ łuczywu/ gołpodárz ieden [...] y ma to chowáć w ofobnym zámknieniu. bo ochędołtwo dom zdobi. *GostGosp* 152.

Szeregi: »jawnny i osobny« (1): áżebyśćie w mieśćiech y we wśiách/ y po włyfłtkich mieyfcách iáwnnych y ofobnych [*publicis et privatis* *JanStat* 261] [...] iáwnnie przez woźné kazáli obwołáć *SarnStat* 219.

»rozny i osobny« (1): Ale ná nowotku/ iáko Czechowie/ Ruś/ Bulgárowie/ Serbi/ álbo Sorabi/ ták y Słowacy/ ácz tegoż ięzyká/ ále różny y ofobny naród był KochCz B.

»osobny i skryty« (1): Iedni mowili/ ifz [ręka św. Lucjana] wiele w piśmie dla Chryftufa/ pińcząc S. księgi/ robiłá/ ofobną y fskrytą cześć odniołá SkarŻyw 47.

»osobny a tajemny« (1): ná káždy niemal wieczor s fwym miłym poľpoľu ná ofobney á tháiemney rozmowie bywáiąc [..] ftrzymáłá fie iednák nieľkoľstowác w piękny m á obfitym ládu GórnDworz Aa6.

»własny a osobny« (1): ma Naród Polłki y Litewłki zwyczáie fwoie niektóre/ Sądowné Práwá y Przywileie/ y Sądy włáfné á ofobné SarnStat 1003.

Wyrażenie przyimkowe: »z osobna« = *per singula Vulg, PolAnt; singulus ModrzBaz (525)*: czynily czefzcz dzyeczyącyu maryey o y fzwýąthą hanną zoľobna pozdrauyaly fluzáč yey yako babcze yezufouey PatKaz II 84v; FalZioł IV 45a; LibLeg 7/36v; Bowiem to rzec niepodobna Aby myal czlowiek zoľobna. Namneify wiłtępek pamieć Trudno by fię miał zrachowác. RejKup n5, g6, 17v; wczýc go yákoby fie myal z ofobná ku káždemu myeć/ thák flowy yáko czapką á wklonem. GliczKsiqż L8; BibRadz 2a marg; Pánný też pytano z ofobná iefli ná to [małżeństwo] przyzwála BielKron 13; yż lepiej áby femną fam czynił z ofobná fwą ręką/ niżliby ich wiele dla nas dwu miáło pogináć niewinnie BielKron 215, 38, 41v, 45v, 76v, 90v (17); Nemo rogatur nominatim. Zaden nie bywa z ofobná miánowicie pytan. Mącz 249c; Prot E; SienLek 39, 44; RejAp BB7v, 171v; GrzepGeom C2; fluchay tu z ofobná iákie przywileie/ á iákie obietnice tu káždemu wiernemu fwemu/ wedle fšanu káždego/ obiecowác á pieczętowác mocno raczy. RejPos 263v, 291v; BiałKat 68v, 110v, 348v; Okażem fie z ofobná / w Medyce ná błoniu/ Chłopi piechotą poydá/ żeńľka płeć ná koniu. BielSat L3v [*idem BielSjem*]; Poľłal też s ofobná Temiftokles fwe poľły/ dawľzy im liľty tháiemne do rády Atheńľkiey BielSpr 37v, 38, 47v; StryjWjaz B3v; Boć tobie nie ná onę wiadomość ofobliwą woley Bożey/ ktora zoľobná lámemu Chriľtuľowi daná byłá od BOgá Oycá iego/ pátrzyć potrzebá CzechRozm 228v, 70, 83, 176v, 231; ZapKościel 1579/2; iákom o tym zoľobná piál w Reľponśie przeciw Fárnowłkiemu CzechEp 292; iáko Bog zoľobná y drzewom y źiołam/ y Ptáľtwu y rybam y źwierzętom y ludźiom dał naśienie mieć w łobie/ áby łobie rzec podobną rodźili. CzechEp 293, 6, 52 marg, 59, 159, 170 (31); CzechEpPorz *3; BielSjem 26; ták iż káżdá familia/ y Herbowni z ofobná w kupię [!] pod fwą chorągwią/ Herbem fwem ozdobioną/ fławáli GórnRozm B2; LatHar 287; WujNT 12, 84, Ioann 21/25, Hebr 9/5; SarnStat 52, 60, 85, 443, 1011.

~ W przeciwstawieniach: »wszyscy (wobec) (6), w gromadę, ogołem, pospolicie, społecznie ... z osobna« (10): KromRozm II t; Niemowi thu Pan Bog/ błogofłáwieńľtwá thylko do lámego mężá álbo do lámey niewiáľty z ofobná / ále mowi fpoľetznie y do mężá y niewiáľty KrowObr 222; RejPos 129v; Ale iż o tych rzeczech ktore śie nieiáko czynić przygadza/ nie doľyc iefť ogołem mowić/ tedy Páľterze ftarác śie będą/ áby ie z ofobná powiedźieli KuczbKat 200; CzechRozm 102v, 143v [2 r.], 231; Y to niech wważa iefliż to iemu zoľobná nie flúży co fię wprzod o wľzech wobec mowilo? CzechEp 57, 331.

Wyrażenia: »jeden z osobna« (4): *KromRozm I* B3; *KromRozm II* t; Ná część Męczennikow fwyętych ábo theż iednego z ofobná / Ewányelia Mátheufzá fwiętego s piątego kápitul. *RejPos* 336v; *SarnStat* 1025.

»každy (a. koždy) z osobna« = *singulus Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, Calep, JanStat, JanPrzyw; singillatim Miech, Vulg, Mącz; singulus unusquisque HistAl, Vulg, Mącz; singulatim Vulg, Mącz; quisque Mącz, PolAnt; quilibet Mącz, JanStat; unusquisque, singulus seorsum PolAnt; singulus quisque Modrz; specialiter, in specie JanPrzyw* [szyk 328:14] (342): A zatym náfwietfía panna/ oblapiwfíy fwego námileyfíe⁸⁰ fyna obliczé iego/ glowę/ wíta/ oczy/ ij ijnífie wflytki czlonki tzalowała/ ij na każdym z ofobna gorzkie flzy wyléwala *OpecŻyw* 88v, 24v; *PatKaz I* 14v; *PatKaz II* 85v; *TarDuch* B3v; *FalZioł* V 75; *GlabGad* I6v, K2; *MiechGlab* 87 [2 r.]; *WróbŻoltGlab* A4; *RejPs* 90v; *RejRozpr* I4v; *ZapWar* 1548 nr 2668; A kazda rzecz tu zoobna Nicz kdobremu niepodobna *RejRozm* 392; *HistAl* F6v, G8v, N3; *MurzOrt* Bv; *Diar* 39, 41; *GliczKsiąż* D2v; *LubPs* K2v marg; *GroicPorz* x3; *KrowObr* 124, 233; Tedy oni poczęli fie fráłowác/ y mowić do niego koždy z ofobna. A za ia Panie? *LeopMar* 14/19, *Num* 7/11, *lob* 30/5, *Ier* 50/16, *Matth* 26/22, *YY*4v; *UstPraw* Kv; Y fnyły fie im fny obiémá/ káždemu z ofobná fen fwoy iedneyże nocy *BibRadz Gen* 40/5, *1.Par* 23/24, *Ez* 18 arg, *Eccli* 17/12, 33/14, *Hebr* 9/5; *OrzRozm* P2v [2 r.]; Tákże pił z ofobná prze káždego páná zdrowie *BielKron* 435, 21v, 34, 44v, 99, 106v (17); *GrzegRóżn* N2v; *KwiatKsiąż* A3v [2 r.], B, Hv, H3v; *LeovPrzep* G2; Existimationem omnium vereri, Obáwác fie co każdy z ofobná myślic álbo mowić będzie. *Mącz* 111b; *Quilibet* Káždy z ofobna / Wfzelki/ którykolwiek. *Mącz* 340c, 161a, 259b, 302d, 322d, 339d (17); *OrzQuin* A3v, Y4, V3v; *Prot* A3; *SarnUzn* B5v, H4v; *SienLek* 165v; *RejAp* BB7v, CC3, 31; będą wypowiedác z ofobná káždá rzecz/ z dziwná rádofcia/ y fmiechem *GórnDworz* X, E3, G5v, S4; *RejPos* 103v, 120, 171v, 190v, 213 (10); *BiałKat* 68v, 83v, 168v marg, 183v, 206 (8); *GrzegŚm* 30; A on álbo Krzełny oćiec zań/ odpowiada ná káзде z ofobná pytanie *KuczKat* 145, 5, 10, 60, 115, 116 (10); *RejZwierc* 37, 47, 97; *BielSpr* 6, 11, 13, 16, 42; *WujJud* A7, 116, 219v, 263v; Abowiem przez Krzełt zoobná káždy bywa w Kościoł Boży wfzczepion. *WujJudConf* 219v, 183; *RejPosWstaw* [110²], [110³], [143³]; A tákżeć fię y inem káždemu z nich z ofobná stáwáło ílz pánowały á potym wftawáły. *BudBib* 4.*Esd*r 11/19; *HistHel* D2 [2 r.]; Káždemu wiernemu zoobná dány bywa duch y wiára pod miára, áby fie BOGu w fwey miárce służyć nie wymawiał. *CzechRozm* 228v marg [*idem* **v], 3v, 12, 16v, 19, 28 (11); BYmći thu miał z ofobná káždego wyliczáć/ Nie sftáloby mi czáfu ni pápiru piśác. *PapPrPan* Gg, 12, N2, O4; z ktorey [*wojny*] wam y wáłzemu narodowi sławá/ Rzeczypośpolitey zacność/ á káždemu z ofobná wielkie pożytki przyśc máią. *ModrzBaz* 109, 17, 17v, 48, 86; *SkarJedn* 15; Do tegóz trzebáli vżyć konfektów/ różánego/ fiółkowego/ borakowego/ álbo káždego z ofobná/ álbo ie zmiéřzawfzy/ będzie dobrze. *Oczko* 31v; *SkarŻyw* A2v, 308, 349, 485; Y ftanie ná iednym rogu grobu/ tákże y drudzy ná drugich trzech rogách. Y będą śpiewác káždy z ofobná ná notę Heynał świtał. *MWilkHist* B4v; *ZapKoscier* 1580/10v, 13v, 14v, 1581/22, 22v; *StryjKron* 140, 161, 667; *CzechEp* 58, 143, 280, 319, 326, 356, 412; *NiemObr* 44, 58, 174, 175; *ReszPrz* 75 [2 r.]; Abowiem nie iednoć te tylko fą grzechy/ ktore człowiek káždy z ofobná popełni/ ále fą te gręchy [./] / á daleko ciężfze ktore popełni Rzeczypośpolita. *GórnRozm* M2v, H2v, Mv; *Calep* 982b; *GostGosp* 18; *Phil* B2; *OrzJan* 11; *LatHar* 372, 514, 690, 744; Wfzákże y káždy z was zoobná/

niechay ták miłwie żonę swoię/ iáko siebie łámego *WujNT Eph 5/33, Luc 16/5, Act 2/3*, s. 478 [2 r.], 564, 1.*Cor 12/11 (12)*; y Rycérłtwá/ od którego Połłowie z zupełną mocą z koždéy z ofobná z Królełtwá Ziemie ku rádzeniu z námi o przyłżłym łtanie Królełtwá tu łie ziącháli *SarnStat 941, *4, 55, 56, 131, 132 (33)*; *SiebRozmysł L; PowodPr 30, 80*; Szłá pará páńien kážda z nich zofobná / Gwiaździe podobná. *KlonFlis G4v*.

»wszyscy (a. wszyscy) z osobna« = *quilibet omnia PolAnt; singuli, per singula Vulg (11)*: *Leop 3.Mach 7/6; KuczbKat 210; BudBib 3.Esdr 1/32[33]*; *WierKróc A2v; BielSjem 9v*; łtanieć to Xięłtwo zá włyłtki zofobná Cefárłtwá y Krolełtwá połtronne *StryjKron 667; CzechEp 326, 423*; o których nędzy iákaby byłá/ o włyłtkich zofobná wpominác nie chcę *OrzJan 122; WujNT Act 21/19, Rom 12/5*.

»żaden z osobna« [*szyk 3:1*] (4): *RejAp 27v*; Diáłogi nie łą łpifáne przeciw żadney zofobná ofobie. *CzechEp 6 marg, 323; NiemObr 28*.

Szeregi: »osobny albo káždego z osobna« (1): Zeznawamy też Połł prawdziwy być dwoiáki. Ieden łpolny álbo połpolity. Drugi ofobny/ álbo káždego z ofobná. *WujJudConf 191*.

»(i) pospolity i káždego z osobna« = (*et*) *publicus (et) privatus odrz (2)*: IÁko wiele ná dobrych obyczáioch należy/ á iáko y połpolite y káždego z ofobná rzeczy nimi łię ząwieráią *ModrzBaz 69v, 138*.

»(bąđź, i, tak) (mianowicie, a. pospolicie, a. powszechnie) wszyscy (ini a. razem, a. spólnie, a. wspołek, a. wobec), (a, albo, ani też, bąđź, i, jako) (osobliwie) káždy z osobna« = (*et, vel*) *omnes(que) (alii) ac (et, vel) singuli Modrz, JanPrzyw, JanStat; universitas (omnium) Modrz, JanStat; universi et singuli JanPrzyw, JanStat; et privatus et publicus, tum privatim tum publice Modrz (tam) generaliter (omnes) et (quam) specialiter (singuli), sive omnes in genere sive singuli in specie, universi JanPrzyw; generaliter et singulariter, omnes et quilibet, singulariter singuli et generaliter (a. universaliter) universi, universaliter universi et singulariter singuli JanStat (137)*: *UstPraw Kv; WujJud 25, 26, 84, 264v*; wiedzieć y wpámiełáwác mamy przyczyny prawdziwe/ ktore łłużą y łpolnie wźem y z ofobná káždemu ku poćiełze *WujJudConf 220v, 88v, 184v, 250*; wam włyłtkim wobec/ y káždemu zofobná/ rozmowy te moje Chriłtiáńłkie/ zá ieden vpominek [...] dáię/ dáruię/ przypifuię. *CzechRozm A2v, 190v*; A włzákże łácno łię to może pokázác/ żeby tá rzecz y kážde⁸⁰ z ofobná y włyłtkich łudzi wobec łpráwam byłá bárzo potrzebna *ModrzBaz 90v, 13, 54v, 74v, 76v*; Bo iefzcie iáko łie łwiát począł żaden człowiek ták fortunny niebył widzian [...] / ktoryby káždemu iednemu zofobná włyłtkim rázem łie vpodobál *StryjKron A6; NiemObr 43, 85; GórnRozm Bv*; Wszem wobec ykáždemu zosobna oznaymuię *ActReg 125*; Ty wiełz włyłtkie wobec rzeczy/ y kážde zofobná/ á nicíi nie ielt táyno w łudzkiem łumńieniu. *LatHar 593; WujNT 76*; OBięcuiemy [...] / iż te włyłtki wysłżey miánowáné Práwá, Státutá [...] dáné y wydáné/ mocnie á nieporułżenié dźierzeń y wedle nich poddáné náłże łtanów włyłtkich ták wobec włyłtki/ iáko y zofobná káždego záchowywác bęđziemy *SarnStat 164*; MY pánowie Duchowni y Swietcy/ Przełoženi/ Grábiowie/ Rycérłtwo/ Szłáchtá/ Miáłtá/ y włyłtká *Communitas* królełtwá Połłkięgo/ ofobliwie káždy zofobná/ y łpólnie włyłtki iednym vmyłłem/ iedną wolą/ wiadomołścią/ zwoleniém y iednołtáynym potwirdzeniém/ włyłtki/ iednołtáynie oznaymuiemy *SarnStat 219*; áby ie przerzeczony N. y iego potomkowie ze włyłtkim

práwem/ páńftwem/ wlánością/ y tytułem dziedzicznym/ y pożytki wzyftkiemi y kázdemi z ofobná wiecznie dzierzał *SarnStat* 1250, 13, 53, 98, 116 [2 r.], 163 (114).

»po jednemu i z osobna« (1): Będziefzli mię po iednemu pytał, Y z ofobná o káždą rzecz gładce y mile *CiekPotr* 68.

»(tak) pospolicie (a. pospolity) i z osobna« (3): Oznamivyemi ninieifsem napifaniem wfyczkim pofpoliczi i zofozna. *ComCrac* 11; lifty y przywileie/ którýmkoľwiek fpofozem fłów fpiáné/ ták pofpolité wfzýy korony/ v pańftw iéy należących Duchowné y świetckie/ iáko y z ofobná wfzem ftanom/ y perfonam/ y mieyfóm pofpolicie y z ofobná [*tam generales ... quam privatorum JanPrzyw* 54]/ żadnégo nie wymuiąc/ [...] vmocnić vmyslilifmy *SarnStat* 12–13.

»powszechny i z osobna« (1): ktory máiąc fię zá Chriftyániná [...] owfzem wfzytko w brew práwam/ náukam/ wftáwam y przykładom Chriftufowym powfzechnym y zofozná záleconym czyni? *CzechEp* 53.

»z osobna i wespół z inszymi« (1): tego fię opuřzczáć nie godzi/ co I.M.X.K. y mnie zofozna / y wespół z infzymi zádaie *CzechEp* 202.

»(nie tylko) wobec (ale) i z osobna« = *generatim et universe Modrz* (3): *ModrzBaz* 15; Máło iefzcze ná tym máiąc I.M.X.K. przydaie k temu y nád to co wfycey wedle vpodobánia fwego duchownego/ y wfzech nas wobec y mnie zofozná krzcząc y brámuiąc. *CzechEp* 63; *WujNT* 815.

»z osobna i zaraz« (2): gdy y mnie zofozná / y bráciá teź záraz moię/ [...] názywa fwiniámi leśnymi *CzechEp* 72, 9.

»nie z osobna ale zgoła« (1): ábo y tego niewiefz/ iż niezofobná piřze [św. Paweł] do pogánów tylko: ále zgoła piřze do zboru Gálátskiego/ do Efefkiego/ y Kolořenkiego *CzechRozm* 76v. ~

2. *Wyjątkowy, inny niż wszyscy, dziwny, zwracający uwagę, szczególnie dobry; singularis Modrz, JanStat, Cn; specificus BartBydż; clarus, praeclarus Modrz (464)* : Rzekł Krol/ rad te^{go} pořłucham/ Boć ofobny wzgląd k tobie mam *BierEz* P4v; ktorą [N. P. Marię] dzis buog ocietz ofobná fobie tzorką wyzwolił *OpecŻyw* 9v; Tatz ieft ona panna ofobné czyřtořci *OpecŻyw* 182v, 6v, 8v, 10, 126v; *OpecŻywSandP* ktv; *ForCnR* A2v, B3; *PatKaz I* 8v, 9, 15, 16, 16v (8); chczą glupy mouycz y pyfacz o thwym naynyeuyfychym y nayofobnyefchem y chwalebnym poczáczy *PatKaz II* 19v, 20v [2 r.], 37v, 65v, 66, 70v, 77v, 78; Rzek by my tu yako to mogło bycz odpouyedam yř nyepodluk przyrodzenia ale przeřz barzo ofobná lařką bożą *PatKaz III* 112; *BartBydż* 147b; na zařtarzały kařzel [to ziele] ieft ofobney pomoczi *FalZioł I* 36d, I 4a, 20d, 35b, 74b, 111a (23); wiele teź rzeczy ieft ktorych żony potrzebuia, [...] gmachy ofobne y piękne malowanie [!]. *BielŻyw* 108; *GlabGad* F4; *RejPs* 45v, 58, 71v, 94, 97v (10); *RejŁas w.* 6; *LibLeg* 11/11; *RejRozpr* K2v; *RejJóz* G3, G4 marg; *RejKup* v8v, bb6v; Synu miły rozum twoy ieft ofobny dar Boży *BielKom* C4; Ofobna á wielkiey pociechy peřna modlitwá *LubPs* Q marg; Pięć mieyfć ofobnych tu w thytń Pfałmye obáćzić mamy. *LubPs* T marg, Hv, Nv, P3, Y4, gg4v; Ná gałkách pozłóciřtych [wieży] řkrzypia powietrzniki/ By więc wierę miał fłucháć ofobney muzyki. *RejWiz* 64; Ofobney mocy fłóńce/ á ofobney miefiąc/ Ze nyemoże rozumem żaden thego dofiádz. *RejWiz* 128v, 4, 48, 64, 103, 110v, 124, 128v [2 r.]; *Leop Eph* 3 arg; *RejZwierz* A2, 52; Z tych rzeczy vczyniřz mařć pomázowania fwiętego Máłć ofobná [unguentum unguenti] / obyczáiem áptekářfkiem *BibRadz Ex* 30/25, *5, *5v; dořyc óchędoźnie

do Kráková przyiechał/ w poczęcie czterzech let koni/ y s fraucymerem ofobnym ochędożnie y kofzthownie przypráwionym *BielKron* 423v, 249v, 278, 299v, 333, 334v (10); Demum, Adverbium ordinis, Ná oštátek/ ná koniec, też práwy ofobny/ álbo lámá dopiero. *Mqcz* 81c; *SienLek* 155v; *RejAp* 110v; thák iż dwor iego [biskupa Maciejowskiego] był iedną ofobną łzkołą Ricerfkich ludzi *GórnDworz* B7v; Bywáli też zálie drudzy/ kthorichefny łobie s przodku nizacz nie mieli/ á potym doznawálimy tego/ że byli ludźmi ofobnymi *GórnDworz* D4v; A ták ten moy Dworzánin będzie v wšytkich ludzi s podziwieniem ofobny *GórnDworz* F2, B6v, B7v, C8, D7, E2v (50); *RejPos* A2, 12v *marg*, 42v, 54, 71 (15); *BielSat* D2; *HistLan* F; *KuczbKat* 40; Bo to widamy y w konioch y w inych źwirzętoch iż im ie naczęsciey ćwiczą á wypráwuią/ tym też naofobnieyŹze bywáią. *RejZwierc* 15; iáko drzewo Cedrowe ná Libáńfkich gorach/ ktore ofobnieyŹzą zieloność y wonność dawa s łiebie nád inŹze głuche á profte drzewá. *RejZwierc* 51v, 32, 34, 61, 101v, 110v [2 r.] (14); ták káždemu ćwiczeniu/ káżdá walká nie iest łtráŹliwá przeciw káždemu nieprzyiácielowi/ iedno rofkofz á ofsobná krotochwilá. *BielSpr* 2v, 1, 26, 66v; *KochMon* 27, 32; *WujJudConf* 220; *RejPosWstaw* 21v; *HistHel kt*, B; A ták potrzebá ná tákowé łtáwy ofobné baczenie mieć kto chce áby trwálé były *Strum* H3; Stąd się teŹ moŹe iego ofobná cnotá pokázáć. Ze y poŹtronnym łwym nieprzyiácielom źlie nieŹczyŹł. *BialKaz* Mv, Cv; *CzechRozm* 71, 154; że wiele bywáło ludzi cnoty y náuki (ile się pokázáć mogło) ofobney/ ktorých się łproŹne wyłtępkí dzierŹzáły *ModrzBaz* 6, 6, 7, 50v, 129, 132v, 143; *SkarJedn* A6, 130; Bo nápiŹáł mniłkie vłtáwy/ ofobnym baczeniem y ozdobná wymowá *SkarŹyw* 253; w ktorým [klastorze] Lucyanus miáł dziefięć mnichow/ pilnych/ y ofobnych piŹarzow/ około ksiąg zakonu BoŹego. *SkarŹyw* 452, A2, A3, 47 *marg* [2 r.], 108, 124 (25); *CzechEp* 341, 367; *NiemObr* 153; ia ná ćię ofobny RŹád myŹłé włóŹyć/ y muńŹtuk ozdobny. *KochFr* 79; KOCHANOVVSKI iedyny/ nie przebráne morze łłow y rzeczy ofobnych *KlonŹal* B; TárŹes/ krol Duńłki/ miáł dŹyewkę nadobná/ We wšytkich łwoich łpráwach ták ofobná. Ze iey ná ten czás rownia mieć niechciano. *KochSz* A2; á máiá to łobie ći zacni ludźie zá ofobná czeŹć/ gdy ieden drugiego [...] vprzedzi: y do połługi łtołowej/ nołzenia potraw/ łłania łoŹ [...] łię vbiegiwáią *ReszHoz* 120; *ReszList* 174; *WerKaz* 293, 305; *BielSen* 5; *BielSjem* 32; Oná [Źona] dŹiateczki oycowi podobné Rodzi: łkąd rołtá poćiechy ofobné *KochPieŹ* 42; *PudłFr* 5, 69; *ArtKanc* P3, P4; *BielRozm* 26; *ActReg* 130; á nowotnego [łługi] przed łtárym nie wáŹyć/ oprócz ofobney godnoŹci. *GostGosp* 1, 130 [2 r.]; ŹeŹ wáłŹá kró: M. Polakóm pánem przyrodzoným/ y Królem z ofobnéy łálki BoŹey dány? *OrzJan* 92, 14, 65, 66, 99; *OstrEpit* A2v; *KołakCath* C4; [ChryŹtus] czyni ná gorze ono ofobné kazánie o błogołáwieńłtwách *WujNT przedm* 35, s. 68, 81, 323, 397, 398 (9); *JanNKar* C2; Ale iednáł łententię ofobnieyŹzé z niego [łstatutu] wpiláć łie godzi *SarnStat* 216, 1019; *WitoŹłLut* A5v; przechodziłŹ [...] wšyłtkie Anioły ofobná łlicznoŹciá. *SiebRozmyŹł* K4v; *SkarKaz* 41a *marg*, 41b, 158b *marg*, 347b, 454b, 607a; *CiekPotr* 34, 46, 71; Prom moŹt ofobny/ ty łtoy á on poydŹie *KlonFlis* C3v, E3v, G2; *SkorWinsz* A3; *KlonWor* 17, 75.

osobny ku czemu (1): dzień ofobny ku kupiechtwu Y na drogę wyiezdżaniu. *FalŹioł* V 53.

osobny na co (1): á vczynić iakhoby małć iefth ofobná ná trąd y ná czyrwone krofti licza *FalŹioł* I 91d.

osobny czym (2): *RejJóz* M4v; trzech godnych [...] ludzi: miedzy ktoremi piŹwłzy był pan Alexánder Myłzkowłki/ y náuká/ y vrodá/ y przymioty/ ofobny człowiek *GórnDworz* Dd7v.

osobny w czym (9): POLak nád wfsze narody/ iest w tym ofobnieyfszy/ Iż vkaż mu iáki kftákt/ by też nadziwnieyfszy. Vżrzyfz go trzeciego dnia/ álic on ták chodzi *RejZwierz* 80; bo kto chce w czym być ofobny/ musí fie długo/ y náder pilnie ćwiczyc. *GórnDworz* M5; w żadnym s tych przymiotow/ nie był ták ofobnym/ iżby fie ich było siła nie nálázło/ iemu rownych/ y drugich coby go byli dáleko fzytchowáli *GórnDworz* M7v, L7v, N5, O, O8, R2, T5v.

N sg f w funkcji orzecznika: »osobna« (1): Iest też y to ofobna/ że gdy fię doznáią/ iż ktora mátká do tego fię ma/ iákoby corki fwe [...] ná wżeteczność odála [!]/ wnet fię tákowi ludzie dobrzy náyduią/ ktorzy dzieweczki tákowe [...] od złych mátek biorą *ReszHoz* 129.

W połączeniach szeregowych (2): *PatKaz II* 21; których iednák przyaciól liczbá niemála przybyła z tego zawżiętego o iego ofobnéy/ zacnéy/ y práwie świętáy dziélności *OrzJan* 62.

W przeciwstawieniu: »prosty ... osobny« (1): [*Koryntyjanie*] mniemáiąc żeby ony wieczerze w kofciele czynione/ tylko miály być profte wieczerze/ [...] A toż ie ktemu przywiodło/ iż sobie ofobne wieczerze czynili/ co fie Páwłowi świętemu nie podobáło. *RejPos Wiecz*³ [97].

Wyrażenia: »co(ś) osobnego« (29): Icożeś sobie wždy ták ofobne⁸⁰ miły pánie vpátrył wtem człowiczem národzie *RejPs* 212; nie maiáli [*kupcy*] częgo przedać ofobnego. *RejJóz* B8, B, B8; *RejKup* v8 [2 r.]; *LubPs* ff4 marg; *RejWiz* 90; *RejFig* Bb3v; *RejZwierz* 1v; *BielKron* 9 [2 r.]; ábowiem ktho ma częgo ofobnego dowieść/ musí fmieć/ y vřác sobie/ bo nie nie fpráwi kto fercá nie ma *GórnDworz* D8, Cv, C7v, 13, 17 [2 r.], M7, P4, V5v; iżałz może kto vczynić co ofobnego/ iefli mu nie będzie dáno z niebá. *RejPos* 242v, 225, 243; *RejZwierc* 242; Gdy iey co ofobnego ku iedzeniu dano/ ábo wino inřze/ niechćiála: iedno to co y drugie miály. *SkarŻyw* 160; *NiemObr* 140; *JanNKar* B; *SkorWinsz* A2v.

»osobny dziw« [*szyk* 4:3] (7): *PatKaz I* 5; Bowiem ifcie to będzie ofobny dziw miłofierdzia twęgo iż ty nas grzełfne fprzećiwniki fwoie będziez wyfluchác raczył *RejPs* 94; Dzyw ofsobny ifcie pán bog Ten/ náfwieczye vdzyálał. Dawfy rozum człowiekowi *RejKup* B; *RejPos* 5, 204v, 222; *ArtKanc* L3.

»dziwnie osobny« (3): bo dziwne fpráwy rąk twoich/ y dziwnie ofobne/ niefluffno by było áby miály być zamilczane. *RejPs* 213v; *RejWiz* 153v; *GórnDworz* M6v.

»nad zwyczaj osobny« (1): Iozeph mu było imię dzieię na wřzem godne Vrodą y rozumem nad zwyczaj ofobne *RejJóz* M4v.

»nic osobnego« (7): aby oni nic ofobie ofobnego nierozumiejąc niepodnofili myfli fwoich tylko wřfytkę nadzieie kładli wtobie panu fwoiem *RejPs* 111, 106; *RejJóz* L7v; tá [*Murzynka*] nic ofobnego nie mogła ná nim wybádać co fie v nich dzieie *BielKron* 452v, 455v; *GórnDworz* Dd7; á gdy rozumiemy żełmy nic ofobnego nie fpráwili: węcęy sobie zá táką myśl záfluguiem/ niźli zá vczynki ktorełmy vczynili. *SkarKaz* 352a.

»rzecz osobna« (3): *GórnDworz* Kk8v; Acż tho iest rzecz ofobná mieć przyacioly ofobne/ ále to ielcże ofobnieyfsza komu zá iákie dobrodzieyftwo wřzyfcy fłużą/ wřzyfcy flawią/ wřzyfcy w poćciwości máią/ błogofławią/ y odfluguią. *RejZwierc* 101v.

Szeregi: »osobny a dořwiadczonej pomocy« (1): abowiem [*gorczyca z miodem*] ofobney iest á dořwiadczonej pomocy na paraliż. *FalZioł* V 77.

»osobny a (i) dziwny« (2): *RejPos* 25v; Obyczay przyzwania tych [*Trzech*] Krolow bárzo iest ofobny y dziwny. *SkarKaz* 517b.

»osobny a prawie krolewski« (1): nie wfpominaiąc ielzcze łamego cnot/ y ofobnych á prawie Krolewfkich przymiotow *GórnDworz* C7.

»osobny a barzo miły« (1): pan Wapowłki powiedział/ iáko znał te ludzie/ ktorzy fráfunek/ zamowę/ woynę s pánną/ zá rzecz ofobną/ á bárzo miłą miewali *GórnDworz* Kk7v.

»osobny i nad wszytkiemi nawyższy« (1): iefli ofobna y nád wŷytkiemi nawyŷłza moc daná nie będzie/ tyle w kościele odŷzczepieńftw będzie/ ile kápłanow ieft. *SkarJedn* 63.

»osobny i (albo) niezwyčajny« [*szyk 1:1*] (2): Nie iżby káždy Chrześcijánin/ ktory od haeretykow ábo od Pogánow pozwány ieft áby dał fprawę o wierze fwey/ miał być nátychmiałt obdárzon ofobną iákąs y niezwyčajną náuką ná dyŷputowánie *WujNT* 248; *SarnStat* 270.

»pewny a osobny« (1): iż ániołowie y inni pewni á ofobni ŷwięci fą pátronámi y przełożonemi pewnych mieyfc *WujNT* 323.

»piękny i osobny« (1): poniewáz ludźie młodego wieku máią to łobie zá rzecz piękną y ofobną [*pulchrum sibi tenera aetas ducat*]/ rodzicow fwych we wżem náŷładowác. *ModrzBaz* 11v.

»wielki (więszy), (a, i) osobny« = *magnus et singularis JanStat* [*szyk 3:2*] (5): *RejAp* 177; mieli tho łobie zá ofobną wielką pomoc/ iż ku potkaniu poŷtronnemu/ miedzy dwa iezdne iednego pieŷzego/ [...] ftawiáli *BielSpr* 17v; *SkarŻyw* 31; *SarnStat* 193; Mieyfce teŷ ono kościołá Sálomonowego/ miáło ofobne á wielkie przywileie do poćiech ludzkich/ ktorych żadne inne ná on czás nie miály *SkarKaz* 40b.

»osobny a zacny« (1): Niech im przekłádaią przed oczy ofobne á zacne [*clara et illustria*] przykłády meŷtwá y fprawiedliwoŷci *ModrzBaz* 14v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»osobny i znamenity« (1): iż żadne przyrodzenie nieieft ták ofobne/ ktoreby/ będąc náukámi wyćwiczone/ niemiáło być ofobnieyŷze y známienitŷze [*non magis praeclara magisque eximia futura esset*]. *ModrzBaz* 129.

Wyrażenie przyimkowe: »z osobna« = *szczególnie; speciatim Mącz, Calep; seorsum Vulg; singulariter Mącz* (84): iij w dzień ŷwięty od dobrych vczynekow wzdzierżetz fie niemamy/ ale z ofobna od grzechow/ ij od robot flúŷebnych a cięŷkich przeŷtatz mámy. *OpecŻyw* 51v; *PatKaz I* 15v; Temuto Platonowi [...] gdi ielzcze był w kolebce, na wfta pczoły miód kładły, znamionuiąc zoŷobna łodkoŷć mowy iego. *BielŻyw* 79, 154; *WróbŻołt* 67/10; Azofobna thu wpoznanyv na fzwyyethi Ian pyorek ftrufchowych 19 ŷtałchu vkradł *LibMal* 1547/125; Abowiem vczynił to był Pan Bog/ y z dawná przeyrzał/ áby narod Páná Kryŷtułá miał z ofobná fwoy dar [...]. Nie bez przyczyny tedy tu Pan Bog Zydom łádkę ŷwą okázowác raczył *BielKron* 35v, 196v; *Mącz* 395b, 404d; *BielSat* D3; *GrzegŚm* 30; Dobrzeć ieft kto z ofobná przyiacielá iákiego wfpomaga/ rátuie *RejZwierc* 101v; ROZMOWY CHRISTIANSKIE. [...] W ktorych fą rozmáite gadánia o przednieyŷzych ártykułách wiáry Chriŷtiáńkiew: A zoŷobná o Zydownfkich gadkách *CzechRozm kt*, A5, A6, 1, 9, 14 (21); *CzechEp* *3, 92, 114, 115, 126 (40); A zoŷobná / miedzy inŷzymi przyczynámi/ tá iedná nie pomáłu mię ku przypifániu tych ksiáŷzek W.M. popchnęłá *CzechEpPORz* *4v, *2, *4, *4v, **2; *NiemObr* 6; *Calep*

996a; On [Bóg] choćia wśzytkie inſze czały ſam zgotował/ Iednak ten dzień [Bożego Narodzenia] z oſobná / hoynie wdárował *GrabowSet* K; *WujNT Gal* 2/2.

a. *W funkcji rzeczownika (1)* : Acz we wśzytkich inych náukach/ y rzemieſlech/ lepiej przeſć miarę/ á być miedzy oſobnymi. *GórnDworz* M5.

3. *Szczególny, specjalny; specialis JanStat, JanPrzyw; singularis, singulus JanStat (46)* : Barani iako j koźłowie maia głoś oſobny ktorym ſamicze kłobie wołaią czału gich gamratowania *FalZioł* IV 2d; *RejJóz* L3; *LeszczRzecz* A3 [2 r.]; ktorego [Absalona] włofy koźtowały káždy rok dwie ſcie ſyklow/ bo náymowano niewiały oſobne ktemu/ co mu ie przypráwiáły ku iego cudnoſci. *BielKron* 71v, 106, 390v, 397v, 410; *RejPos* 212v; ale oſobne kthemu mieli młodzieńce prędkie ná zabiegi/ ktorzy przed woſkiem przodkiem chodźili/ áby mieyſce náydowali gdzie by woſko położyć na dybrym [!] mieyſcu *BielSpr* 7, 15v; *KochOdpr* A2; Są zaś oſobne Bráctwá/ ktore o więźniách oſobliwá pieczę y ſtaranie maia *ReszHoz* 121; *ReszList* 141; Dla tego teź tu maſz oſobne modlitwy y rozmaíte nabożeńſtwá ku tey ſwiętey Pánnie. *LatHar* 478; GDyż wśzytkim ſpráwam oſobné vrzędý ſá náznáczoné [Gdyż koźdemu vrzędowi ſá náznáczoné pewné ſpráwy *JanStat* 303] *SarnStat* 231; Iż poniewáż Stároſtowie náſzy płacámi y dochody oſobnémi/ y ná niektórych mieyſcách ſtołu náſzego dochodmi ſá wśzędzie opátrzeni *SarnStat* 547, 113, 179, 196, 285, 405 (17); *PowodPr* 40; Zá co im Dawid bárzo dziękuie/ y oſobne do nich z temi dziękámi poſły wypráwuie. *SkarKaz* 382a; *VotSzl* E2, E4v.

Wyrażenia: »list osobny« = *specialis littera JanStat* [szyk 4:3] (7); *BielKron* 390v; o czym oſobny liſt od nas wyſzedł. *SarnStat* 1098, 36, 983, 1028, 1102, 1230.

»osobny przywilej« (1): Bo ácz y ci nie dobrzy przełożeni byli; iednak częſto/ dla oſobnego przywileiu vrzędu ſwoiego/ prawdę znáć musieli *WujNT* 8.

»osobny uff« (1): w ktorey [legii rzymskiej] bywáło ludzi wśzytkich dzieſięć tyſiac okrom tych/ ktore oni zwáli *auxiliares* albo *extraordinarii*/ my zowiemy oſobne albo poſileczne vffy *BielSpr* 10.

4. *Dotyczący jednej osoby lub rzeczy, osobisty, prywatny, indywidualny; własny, właściwy; privatus Modrz, JanStat; singularis JanStat (114)* : SMyłuyſya myli panye nad duſſamy ktore oſobnich vcyebye nyemaya pomocnykow *BierRaj* 20v; *MetrKor* 46/65v; *RejPs* 98; *OrzList* e3v; *BibRadz* II 130c marg; á Krol Fráncuſki oſobnego ſkoźtowania žádał z Ceſárzem ſam á ſam czynić *BielKron* 205, 54v, 87, 104, 173v, 201 (14); *Evocator*, *Odwodziciel*/ zwoidcá który nád przikazanie oſobne ſobie ſeymy á ſchadzki czini/ zwodzác ludzie. *Mącz* 505a; *SarnUzn* B5v; *SienLek* 19; *GórnDworz* G4; *RejPos* 244v; Iáko Ceſarz álbo pan káždy potrzebuie oſobnego ſługi przyrodzonego/ ktory rozumie iego obyczáiom/ á trephuie w iego poſługi/ ták teź ſługá oſobnego páná przyrodzonego ku ſwey myſli potrzebuie/ ktoregoby káſkę vznał *BielSpr* 47v, b3, 47v; *WujJud* 191v marg; *CzechRozm* 240, 245v; *ModrzBaz* 2v, 135v; *SkarJedn* 179; ná ſwiętych y wybráných/ ktorzy ſá domem/ páłacem/ y oſobnym mieſzkániem iego [Boga]. *SkarŻyw* A3, 357, 374; *ReszPrz kt*; Ze to wśzytko znáczyło prace y drogi Piotrowe około náwracania ſwiátá do Páná Bogá/ y iego właſne przywileie; znáć to z oſobnych obietnic Pánſkich iemu nawięcey vczynionych. *WujNT* 212; A niektore [liſty piſał] do oſobnych perſon: iáko do Tymotheuſzá/ y do Tytuſá *WujNT* 516, 31, 516, 550, 578 marg; które to zaklády nie ná oſobné perſony/ ále tylko na poſpółtwá/ álbo ná inné zebránié mieyſkie [...] chcemy *SarnStat*

263, 51, 52, 486, 537, 917, 937; Przetoz pińmo S. rzadko miánuiąc ofobne Bálwany/ pośpolicie zowie Bogámi obcemi *PowodPr* 28, 4 *marg*, 28, 31, 78; Bo gdzieby było ofobne á domowe nabożeńftwo/ łácnoby byli od iednego Bogá/ y od iedney wiáry/ y od iednego ołtarzá/ y od iednego káplánftwá odftápi. *SkarKaz* 40a.

W połączeniach szeregowych (2): *Mqcz* 322d; To ieft nie ma być według włáfnego, ofobnego, ábo priwatnego duchá y rozumienia człowiecze⁸⁰ wykłádáne [*pismo*]: ále według pośpolitego rozumienia kościołá powfzechnego. *WujNT* 810 *marg*.

W przeciwstawieniach: »osobny ... pospolity (8), powszechny (5), spolny (3), katolicki, społeczny« [*w tym: katolicki a powszechny (1), spoiny albo pospolity (1)*] (16): yfch kto ma fwe ofobne prauo od pośpolytego yeft vyyąth *PatKaz* I 8v; *SarnUzn* B5v; *RejPos* 351; *WujJud* 191, 226, Nnv; Zeznawamy teź Poft prawdziwy być dwoiáki. Ieden ípolny álbo pośpolity. Drugi ofobny/ álbo káżdego z ofobná. *WujJudConf* 191; *SkarŻyw* 298, 537; *CzechEp* 46; Wízelkie zezwolenie w iedności kościołá Chriřtuřowego/ ná Conciliách/ ná Synodziech/ y ná pośpolitych modlitwách/ wíętfzey mocy ieft/ niźli ofobnego ktorego człowieká. *WujNT* 77; Ták teź wiárá ktorá my bywamy vřpráwiedliwieni/ ieft nieofobna iáka/ ále Kátholicka á powfzechna wiárá *WujNT* 538, 31, 129, 538, Ddddddv; [Abowiem Ceremonie, łá iedne Powfzechne; á drugie, Ofobne. *HerbOdpow* Pp6].

Wyrażenia: »lud osobny [= *wybrany*]« = *Żydz* [*szyk* 3:1] (4): Ciebie Pan Bog (to ieft Izraelá) wybrał łobie zá lud ofobny ze wřzytkich ludzi *BielKron* 35v, 32, 44; *RejPosWstaw* 21v.

»osobna modlitwa« (1): Ofobne modlitwy mogą być ięzykiem nie znáiomym. *WujNT* 614 *marg*.

»msza osobna« = *msza na jakáś intencję, w której tylko kapłan przyjmuje komunię* [*szyk* 5:3] (8): y ná on čás Mfze tákowe bywály/ ná ktorých żaden inřzy okrom Kapłaná Ciálá Páńfkiego nieprzyimował. (*marg*) Mfze oddzielone álbo ofobne. (–) *WujJud* 225v; A nie nowác to w Kościele/ że zá tego álbo owego ofobnie Mfzą miewáią: poniewáż to od czářów Apořtolřkich w Kościele bywáło. (*marg*) Ofobne Mfze zá tego ábo owego. (–) *WujJud* 229, 226, 226v [2 r.], 227v, Mm6 [2 r.].

»osobna pieczęć« [*szyk* 1:1] (2): OBięcuiem teź řłowem nářzym Królewřkim/ iż my y potomkowie nářzy/ Sygnetu żadného vřywać nie mamy/ áni pieczęći ofobnéy w řpráwách Rzeczypořpolitéy náleżących/ iedno Koronnych pieczęći *SarnStat* 325, 325.

»osobny post« (2): V nas ofobne pořty łá/ ktore álbo káplán ná Spowiedzi dla duchownego iego pořytku nákaże zá pokutę/ álbo ie kto łam dobrowolnie z nabożeńftwa przyimuie. *WujJud* 191 v; *WujJudConf* 191v.

»osobny przywilej« (5): *PatKaz* III 93; *SkarŻyw* 194; Abowiem co fię temu łotrowi řzczeńřliwemu řtáło/ toć nie było práwo pośpolite/ ále ofobny przywilej/ y rzadki przykłád Páńfkiego miłóřierdzia. *WujNT* 293, 391; *SkarKaz* 578a.

»sąd osobny« (3): K temu obácz/ iż przy řmierći káżdego/ dzieie fię iákiř řáđ ofobny *WujNT* 263, 263 *marg*, Bbbbbbb3v.

»osobny w sobie« (1): Y wedle Philozophow táká řpráwiedliwořć ieft dwoiáka: iedná zakonna/ ktora w łobie zámyka wřzytki cnoty/ ktore zakon y práwo każe: á druga ofobna w łobie/ ktora fię řciága ná zmowy/ kupná/ dániny/ řády/ miáry/ łokćie/ řzácowánia *SkarKaz* 310a.

»osobna spowiedź« (1): iż nie mowi/ żeby fię wyznawali być grzeźnymi/ co być może przez powfzechną fpowiedz: ále iż fię fpowiedáli grzechow fwoich: co znaczy ofobną iákąś fpowiedz/ z wyliczaniem grzechow. *WujNT* 129.

»swoj osobny« [szyk 2:2] (4): To naprzod wiedząc iż żadne prorocstwo piśma nie iesth wfałnego przynucenia. (*marg*) To iesth nie poźzło od człowieká ktoryby sam z siebie do tego był pobudzon: Drudzy záfię czytáią/ nie iesth z ofobnego wykładania/ to iesth/ nie należy ná człowieká wykładać piśmo wedle ofobnego rozumu fwego. (-) *BibRadz 2.Petr 1/20; BielKron 191v; Mnie fie thák widzi M. pánie/ iż káždy z nas/ iáko w inych rzeczach/ ták y około vpodobania fobie człowieká/ ma fwe ofobne widzenie GórnDworz C4; NiemObr 138.*

Szeregi: »mianowity i osobny« (2): Iáko y Saul/ máiąc miánowite y ofobne rofkazanie/ áby Amálekity do śczátku z bydłem wygládził/ [...] dobrze to czynił. *CzechRozm 238v, 239.*

»osobny i pojedynkowy« (1): Byfmy ofobnych y pojedynkowych doległości nie mieli [...]: fámá tefkność do Chryftulá náźzego [...] trapićby nas bárzo mogła. *SkarKaz 550a.*

»(tak) pospolity i (jak) osobny« = *communis et privatus JanStat; tam generalis quam privatus, publicus et privatus JanPrzyw (6): ZapWar 1548 nr 2668;* áby wzyfłtkié dobrá iego pośpolité y ofobné/ ruchomé y nieruchomé/ świetckié do fkárbu y ftołu náźzego były wzięté y oddané *SarnStat 194, 12, 54, 132, 1040.*

»osobny (osobniejszy) i (ani) własny (a. własniejszy)« [szyk 1:1] (2): A toć fą owoce wzyfłtkim Haeretykom w obec pośpolite. Sąć y inne ofobnieyfze/ y włáfnieyfze Haeretykom czáfów náźzych *WujNT 31, 811.*

5. *Lubiący samotność; seductus, solitarius, solivagus Cn (7) : FalZioł V 50v; BielŻyw 121;* A komu pánuie czarna żość/ to iesth/ Melánkolia fucha a żimna. Tácy ludzie bywáią máli/ fczurzy/ niewefeli/ ofobni *SienLek 30.*

Wyrażenie: »osobny żywot« [szyk 2:2] (4): *BielKron 166v, 218;* iż nic nie iesth żywot ofobny bez dobrego towarzysfłtwá/ á zwlázfzczá bez fczyrego á prawdziwego przyjaciela. *RejZwierc 94;* Iż puftelnicy y ofobny żywot dobry iesth y Bogu miły *WujNT 281.*

Synonimy cf OSOBLIWY.

Cf OSOBKOWY, OSOBLIWY, SAMOOSOBNY